

8. Smith, E. K., & Kaya, E. (2021). Online university teaching at the time of COVID-19 (2020): An Australian perspective. *IAFOR Journal of Education*, 9(2), 183-200.

9. Ostapenko Y., (2022). SBS radio.

<https://www.sbs.com.au/language/ukrainian/en/podcast-episode/learning-ukrainian-in-australia/x3qtkrsw>

Остряньська Наталія Віталіївна

старший викладач кафедри мовної підготовки

НАУ ім. М. Є. Жуковського

e-mail: bugaevskaylia@ukr.net

ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Стратегічною необхідністю є самозбереження української нації. Час вимагає від нас знайти шляхи, важелі, чинники, складові формування національної свідомості, тому що тільки на цій основі можна говорити про збереження України як національної держави. Дієвим засобом формування національної самосвідомості є українознавство.

Сьогодні українознавство як одна з головних гуманітарних дисциплін не має можливостей виконувати покладену на нього роль. Його не введено до сучасних державних стандартів, навчальних планів, а відтак навчальних програм. Не підтримуються державою й наукові дослідження у цій галузі, не проводиться підготовка фахівців [1, с. 251].

Є ще один аспект, який ставить українознавство як напрям під загрозу. Усе більше молодих людей пов'язує своє майбутнє з іншими країнами. А процес євроінтеграції актуалізує європейські цінності. І молодь все частіше вважає непотрібними, несучасними, застарілими знання про свій народ, націю, культуру.

Але процес глобалізації не забезпечує і не нівелює розвиток етнічних і національних особливостей народу а, навпаки, стримує всебічний розвиток етнічного і національного у кожній культурі. Науковці, аналізуючи

перспективи розвитку світових цивілізацій, прогнозують у XXI столітті збільшення інтересу до етносів та їхніх культур, поворот у постіндустріальному та інформаційному суспільстві до людинознавчого аспекту пізнання світу. Як зазначає науковець Л.Токар, в умовах наростаючої глобалізації в національних державах починає діяти тенденція, спрямована на захист свого етнокультурного і мовного простору [2].

Отже, ми повинні дбати не лише про застосування і запозичення передових культурно-освітніх технологій Європи, адже Болонський процес – «це не просте копіювання, не стирання національних традицій, а запозичення кращих рис із однієї системи освіти і перенесення їх на свої національні терени... Одночасно необхідно внести у європейську скарбницю свої, українські самобутні національні і загальнолюдські культурні, освітні, технологічні цінності», – зазначає О. Савченко [3, с. 117]. Таким чином, не глобалізація, а заглиблення у самобутні національні корені своєї освіти має бути пріоритетним у розбудові освітньої системи України.

Тому надзвичайно актуальним постає завдання захистити національні інтереси нашої держави шляхом підвищення ролі українознавства, українознавчих дисциплін у системі середньої та вищої освіти України. Адже саме ці дисципліни розкривають феномен українства, закономірності, досвід та уроки націотворення, матеріального і духовного життя.

Слід відзначити необхідність урахування актуальних проблем і питань, які турбують сучасну молодь. Це можливо за умови участі студентів у формуванні змістовної частини робочих програм і навчальних планів. Логічним буде застосування діагностики, анкетування, опитування, які допоможуть викладачу скласти відповідний портрет студентської аудиторії, виокремити цінності орієнтації слухачів, доповнити навчально-методичні посібники матеріалами, які будуть мати прикладне значення для студентів.

Студенти мають, перш за все, визначити свій соціально-рольовий статус у родині, у студентському середовищі, в Україні. Необхідно створити такий

навчально-виховний простір, щоб молоді люди міркували і намагалися знайти відповідь на поставлені питання.

Таким чином, аналіз проблем викладання українознавчих дисциплін у ЗВО підтвердив провідну роль і місце цих предметів у сучасному навчально-виховному процесі, окреслив коло проблемних питань як змістовного, так і методичного характеру, актуалізував теми майбутньої дослідницької роботи з наряду, пов'язані із впливом українознавства на процес формування національного світогляду сучасної студентської молоді.

Список використаних джерел:

1. Зеленська В. Українознавство в небезпеці // Збірник наукових праць НДУ. Т.І. С. 251–255 // Режим доступу: <http://ndiu.org.ua/images/book/1.pdf>
2. Токар Л. Українознавство у системі наук і навчальних дисциплін // Освіта України. 2003.
3. Савченко О. Перспективи модернізації системи освіти в Україні в умовах Болонського процесу // Українознавство. 2006. №1. С.115–118.

Петрова Озель Лілія Павлівна

*доцент кафедри країнознавства і лінгводидактики ХНПУ
імені Г.С. Сковороди, кандидат філологічних наук, доцент
e-mail: liliantukr@ukr.net*

УКРАЇНОЗНАВСТВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНІ ТАБЛИЦІ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІ СХЕМИ

В умовах відстоювання державної й національної незалежності, ідеалів свободи й демократичних цінностей, у часи захисту від асиміляторської й колонізаційної політики агресивних режимів на передній план суспільної свідомості виходять поняття етнічної ідентичності та національно-культурної самобутності як сукупності глибинних підвалин духовного й матеріального буття народу. Цілком логічно сучасний етап науково-культурологічних студій зосереджується на усвідомленні державотворчих, етногенетичних, націєтворчих процесів, особливостях світогляду, менталітету, специфіки